

Po večerji se spravijo otroci spat. Vsi so spali v enej sobi, a vsak v svojej postelji.

Za pol ure potem, ko so se otroci spravili spat, stopijo oče v sobo. Nalašč so odperli vrata zelo naglo in tako na stežaj, da so zaderlesknila. Naglo skoči Mirko iz postelje ves prestrašen in zavpije na vsa usta: „Kedó je? kaj je?“ — „Nič nij,“ odgovoré oče, „pogledati sem samo hotel, če že vsi spite.“ Mirkovi bratje so spali tiho in mirno ter so se le na Mirkov glas probudili iz sladkega spanja. Oče ne rekó ničesa, gredó iz sobe in zapró vrata.

Drugo jutro, ko so se vsi otroci oblekli in so mati prinesli zájutrek na mizo, pokličejo oče Mirka pred sé in mu rekó: „Mirko, ti si včeraj dete naše sosede tepel!“

Mirko, ki je slutil, da ga je soseda zatožila, izgovarja se in pravi: „Tudi sosedovo dete je mene“, — a oče mu dalje ne dá govoriti. „Mirko!“ rekó mu, „zakaj delaš meni in materi toliko žalosti in skerbi? Včeraj je prišla soseda po meso in je rekla, da je eden izmej vas njeno dete tepel iz čistega mirú. Torej nijsem mogel vedeti, kateri bi izmej vas bil storil kaj takega. A ker sem tebe videl pri kosilu in pri večerji žalostnega in boječega, a po noči zopet, da nijsi mogel zaspati, in ker te je tvoja nemirna vest iz postelje pognala, kakor sem odperl vrata, videl sem, da nij nihče drugi kriv nego li ti. Glej Mirko, kako siromašk je človek, kateri nima mirne vesti! Vso noč ga opominja vest, žgé in peče ga, da ne more zaspati. Mislim, da te je tvoja vest sama dosti kaznovala, zato te nečem zdaj še posebej jaz kaznovati. Zgáni in poboljšaj se! Mahoma po zájutreku pojdi tja k sosedi, prosi je odpuščenja in tudi razžaljenemu detetu stori kaj dobrega, ter popravi svoj pregrešek.“

Mirko je obečal, da se hoče poboljšati in vse storiti, kar mu po sedaj roditelji rekó.

Kdor nemirno vest imá,
Vest kaznuje sama ga.

Ivan T.

Kedór laž govóri, vso vero zgubi.

Anuška in Barica bili sta dvojčici in hčeri bogatega tergovca Stojanoviča, ki ju je priserčno ljubil. Deklici sta bili čversti in berhki kakor dve gorski sernici, a lepi, kakor bi gledal v jutranjej zóri razcvetajoče se cvetice. Jako sta si bili podobni po vnanjih lastnostih, a po notranjih čutilih in sercu sta si bili zopet različni. Anuška je bila odkritoserčna in priljudna deklica, ki nij nikomur prikrivala svojih misli, obstala je vsak pregrešek in se nij nikoli lagala. Barica je delala baš nasprotno; prikrivala je svoje napake in se nij nikoli pokazala ljudem v svojej pravej podobi. Lagala se je prav pogostoma, večkrat zato, da si odverne kako zasluženó kazen, večkrat zopet zato, da pokaže svojim tovarišicam óne lepe čednosti in lastnosti, katerih nikoli nij imela. Bila vam je to jako prebrisana in zvita deklica. To se vé, da so jo njeni dobri roditelji (stariši) večkrat opominjevali in svarili, ali zastonj, ker jih nij hotela slušati. Nij ga bilo dneva, da ne bi bila Barica oskrunila svojih nežnih ustic s kako lažjo. Ali lažnjivec mora imeti dober spomin, drugače mu laž malo pomore, in baš tega Barica nij imela. Zato so jo tudi večkrat zasačili na laži.

Ako je bila delj časa v sobi brez vsega opravila, rekla je materi, da se je učila; a mati sedé v drugej sobi pri odprtih vratih videli so v ogledalu, da se je njih hčerka Barica ves čas igrala s klobukom. Ako je zmanjkalo sladkorja pri zájutku, rekla je, da ga ona nij vzela; a pri tej priči, ko potegne robec iz žepa, padejo koščeki sladkorja na tla pred njo. Kedar je nij bilo volja učiti se, izmislila si je kako bolezen in se je znala tako potajiti, da so roditelji morali verjeti, Barica je bolna. To se zna, da Barico niti roditelji niti drugi ljudje niso radi imeli. Prizadevali so si mnogo roditelji, da bi svojo hčerko odvadili njenih gerdih lastnosti in jo pripeljali na oni pravi pot, po katerem hodijo vsi dobri otroci; ali pri Barici je bilo vse zastoj. Naposled poskušajo oče še zadnje sredstvo. Zapovedali so vsej družini, da naj skerbno pazi na vse, kar bode Barica govorila, storila, prosila, želela ali zahtevala, in vsak naj stori nasprotno od tega. Družina je slušala in storila vse, kar so oče rekli.

Nekega dné reče Barica dekli, da naj gré v kuhinjo, ker jo mati kličejo. Ali dekla neče slušati in reče Barici v lice, da nij res. Drugipot Barica toži, da jej je mraz. Mati naglo odpró okno in rekó: „Berž ko ne ti je le vroče.“ Enkrat ponudi Barica svojej sestri Anuški košček sladkorja; ali sestra verže sladkor skozi okno rekoč: „Ne verjamem, da bi to bil sladkor; šaliti se hočeš z mano in mi ponujaš solí.“ Ako je Barica rekla, da se dobro pučiti, spravili so jo mati v postelj, in so rekli vsem, da je bolna; a če je tožila, da jej ni dobro, bili so mati veseli in so rekli, da prav dobro izgleda. — Glejte, tako se je godilo lažnjivej Barici, da jej nobeden v hiži nij hotel več verjeti, ako tudi je govorila resnico. Pa najhuje še le pride; le poslušajte, kako se je lažnjivki dalje godilo.

Nekega dné Barica res izbolí. Vleže se v postelj in toži roditeljem svoje bolečine. Ali oče in mati se delata, kakor bi jej ne hotela verjeti. Mnogo si zdaj prizadeva bolna Barica, da bi roditeljem dopovedala, kako zeló je bolna. A oče in mati se smejata in pravita, da nij res, ker prav dobro izgleda in se jej tudi bolezen nikjer ne pozna. — Mislite si otroci kako hudo je to dejalo bolnej Barici.

Ko je bolezen zmirom hujša postajala, poslali so oče po zdravnika. Zdravnik pride in oče stopijo k njemu rekoč: „Kaj ne, da naša Barica nij bolna?“ „Dovolite,“ odverne zdravnik, „ovi pot je Barica res bolna in še prav nevarno.“ — „Ali je mogoče?“ začudita se oče in mati, „in mi jej nisva hotela verjeti.“ Pri teh besedah stopijo Barici solze v oči in žalostno pogleda svoje roditelje. „Oh oče, mati“ rekla je. „prosim vaju, verjemita mi, da sem bolna.“

Zdaj stopijo oče bliže k postelji, primejo bolno Barico za roko in rekó: „Glej, ljuba moja! kako lahko bi umerla, ako bi ne bili poklicali zdravnika, ki nam je povedal resnico. Skerbeli bomo, da se zopet ozdraviš, a ti glej, da se boljšiš in nikoli ne pozabiš prigovora, ki pravi: Kedór laž govori, vso vero zgubi.“

Barica je zopet ozdravela in je bila vsa drugačna deklica. Bila je podobna svojej sestri Anuški ne samo na vnanjih dobrih lastnostih, nego tudi na vseh ónih lepih čednostih, ki izvirajo iz dobrega, nepokvarjenega serca in lepe čiste duše. Roditelji so jima napravili novo obleko, v katerej nij bilo nobene razlike. Vsak, kedór je videl dvojčici, Anuško in Barico, rekel je: „Eno sercé in ena misel.“